

A város fényei unottan csillogtak az est fekete palástján. A szolgálatuk alig egy órája kezdődött meg, mégis fáradtan, elégedetlen mormogással pislácoltak. A vasárnap csendes pihenőjére áhítoztak, mert vasárnap lévén és este hat körül. Ki az, aki ilyenkor mást szeretne tenni?

A házak közt, az autók sietősen haladtak el egymás mellett, vagy tűntek el a kanyarban, kapu mögött.

Egy szürke, feltűnően jóképű autó fordult be az egyik utcában, méltóságteles lassúsággal, mintha keresne valamit, valakit, egy házat, ahol meg kell állnia.

Az utca lámpái megvilágították a szunnyadó házakat, a pihenő bokrokat és a kertekben ácsorgó fákat, akik téli némaságba burkolózva siratták elvesztett lombjukat. A keskeny út öregesen mutatta az irányt, hallgatva hiányosságáról, melyre akarata ellenére is sor került. Úgy hatháznnyira megszűnt a simasága, eltűnt a betonruhája. Helyét gödrös, szürke sártenger váltotta fel, szomorú büszkeséggel.

A város zaja ide már nem ért el. Külvárosi hangulat járta az utcákat, belesve egy-egy régi épület ablakán. A kutya is csak nézte az egyik kerítés mögül a különös autót, mely fiatal és kecses járásával igen kitűnt a megszokottak közül. Némelyik kapu előtt meghúzódva állt egy- egy öreg járgány. Piros vagy kék fakó fénytelenységét szégyellve dugdosta az ismeretlen látogató elől, aki lassan, haladt el mellettük.

A lámpák itt már gyérebber szórták fényüket, a sötét éreztette inkább a hatalmát. A házak összehúzódva figyeltek, s talán ettől tűntek olyan kicsiknek és bizalmatlanoknak.

Az egyik előtt, kabátját maga köré szorítva állt egy női alak. Kevés fénysugár szaladt oda hozzá, hogy megmutassa mosolyát az érkezőknek.

A szürke, autó megállt előtte. A benne ülők igyekeztek volna kifelé, meglepetésüket nehezen palástolva a sár, a sötét, a "más" miatt.

- Na sziasztok! Már úgy vártalak!- hasított bele a csendbe a felkiáltás, ami bátorságot öntött az érkező négy emberbe. Jól ismerték egymást, mert ölelkezve fogadták a köszönést.

- Na gyertek bé! Olyan retyés ez az utca! Azt hittem megálltok ott, kinnebb! – s azzal indult befelé, bár előbb jól szemügyre vette a vendégeit. Tekintete örömmel volt tele, mégis ott kóricált egy kis ijedelem is benne, amit a szégyenérzet vezérelt.

Megindult befelé. A szürke vaskapu mögött megállt, amíg mindenki be nem lépett. Aztán nagy nyikorogva helyére tolt.

- Menjetek csak, oda előre, ahol ég a villany.- s nagy igyekezettel kikerült mindenkit, a kitaposott ösvényen.

A tornác végigkísérte a ház oldalát omladozó vakolattal és feltöredezett betonnal. Két helyen egy-egy szőlő bokor hajladozott belekapaszkodva az érkezők kabátjába, nadrág szárába. Úgy viselkedett, mint ha könyörgne valamiért. De a vendégek sorra lehámozták magukról, nem törődve a könyörgéssel, tovább haladtak.

Két oszlop közt bejárat gubbasztott szegényes kinézettel. Az ajtó előtt egy régi, hengeres mosógép árválkodott tető nélkül. A zsinór ott kuporgott mellette, mintha társalognának. Összetartozásuk egyértelmű volt. Az ajtó festéke is már megunta az idő múlását és lepattogzott sokkhelyen. Az üveg, mely benne ékeskedett vékony függöny ruhájában, megengedte a fénynek a kíváncsiságot, s így olyanok voltak, mint a bekötött szemmel bújócskázók. A kilincs csapzottan lógott lefelé. Életunt, öreges fásultsággal teljesítette a feladatát.

Beléptek mindannyian a konyhába. A régi, hepehupás padló, göröngyös fal, a kis ablak kopott sötétítőjével, mintha visszazaladt volna az időben. Kályha, régi üveges szekrény, asztal két székkal, még egy asztal mosogatótállal, sorakoztak egymás mellett, betérítve az egész szoba falát. Középen semmi.

Falra szegelt fogas vigyázott a szobaajtóra. A kampói nem látszottak a teleaggatott ruháktól, melyek kevélyen

púposodtak egymás hátán.

Sötét színével, meleg padlószőnyeg fogadta az érkezőket. Ez a szoba is harmonizált a többivel, egy különbséggel: magasabban hordta az orrát. Tévé színesedett az egyik sarkában, régi, nagyon régi barna ruhásszekrény téblábolt vele szembe. Magas, karcsú lába fáradtan fordult kifelé. A vitrines szekrényen képek hada sorakozott, néhol dísszel, vagy bonbonos dobozzal megzavarva a csendéletet. Kanapé kínálta őket helyel, melyen nagy rózsás takaró fontoskodott.

- Na, üljetek már le! Mit hozhatok nektek? Kávét? – ugrándozott a vendéglátó fiatal lány és úgy tett, mintha nem venné észre, a jobbra, balra tekintető szemeket.

- Nem kérünk semmit, köszönjük, nem maradunk sokat, csak beléptünk, hogy a mama lásson téged!- jött a válasz, aztán mindenki leült.

- Voltam otthon, olyan üres volt maga nélkül a falu, mama, mintha kihalt volna. De azért elmentem az utca közepéig, mert kívántam. – folytatta beszédét, és letelepedett egy alacsony fa székre. Látszott az ülésén, hogy már sokszor foglalt rajta helyet.

- Elmentem bátyjáiékhöz is, mondták, hogy jó lenne, ha már haza jönne, meg a szomszéd is várja nagyon! Pedig hideg van és hó. Ne siessen! Ráér, ha jól érzi itt magát a lányoknál.

- Hát kívánczok biza; rég eljöttem; már két hónapja. – válaszolt az idősödő mama, aki úgy csüngött az unoka szavain, mintha az élete függne rajta.

- Pedig nincs miért, mert még a Mackó se várja. Megdöglött. Tudta?

A kérdés fenn maradt a levegőbe, majd jajdulva csapódott vissza:

- Jaj ne mond! Hát mi lett a Mackóval?

- Maga nem is tudta? Hát megdöglött! Azt nem tudom hogyan!

- Jaj Istenem! Vajon mi lett vele? – kulcsolta össze kezeit a mama, s riadt hangja, fájdalmas tekintete megóvást húzott ki az egyik lányból.

- Te aztán nem kíméled a mamát! Beszéltünk az otthoniakkal telefonon, de nem mondták, hogy ne háborgassák!- folytatta nyomatékosan, megrovó pillantást küldve felé.

- Hát most már mindegy!- vonta meg a vállát a széken ülő lány, ahogy rádöbrent tetteére.

- Alig várom, hogy elköltözzünk, már innen! Elegem volt ebből a kis helyiségből! – váltott olyan gyorsan és szenvtelenül, mintha kergetné valaki.

- Mert, képzeljék, hogy jártunk. Felhív a párom egyik nap, hogy jön a főnöke, és itt alszik nálunk, menjek már haza. A nagy főnöke, Romániából! Tudják, a fuvarozó!

Van itt Pesten egy háza, amit bérel a sofőröknek, de az tele volt s így hát ide jött. Mondom a Jáninak, de te szólsz neki este, hogy lavórbába van a fürdés! Mert én aztán nem! Tudják, nincs fürdőnk. Azért is szeretnék már elköltözni!- s keresztbe tett lábát kiegyenesítve folytatta.

- Két szoba, konyha, fürdő, előszoba. Udvar és kert is tartozik a házhoz, amit kinéztünk. Egy kicsit messze van a munkahelyemtől, de főút mellett. Elegem van már, hogy ide-oda költözök egy paplannal és párnával. De ez a miénk lesz. Megvesszük.

A szeme csillogni kezdett, remény csengett a hangjában. Mesélése tele volt étellel, álommal, akarással. A

megvalósulás is kihallatszott belőle, kétség nélkül. A sötétkék melegítője, a szoba, a hely hangulata, ellentétként hasított bele a levegőbe e huszonéves felnőtt lánynak a tenni akarása. A rokonok, elvarázsolva nézték és hallgatták.

- Megjött a nagyfőnök és én úgy szégyelltem magam. Elküldtem Jánit gyorsan a boltba, hozzon valami felvágottat, mert csak párizsi volt itthon. Na meg szalma krumplinak valót, meg valami pulykát, mert hát tudják egy főnök nem olyan, mint mi vagyunk! Egy főnök, az főnök!

-Megvacsorázott, aztán csak ott ült kint. Hát mondom a Jáninak, kérdezd meg szeretne-e mosdani és lefeküdni. Igen, persze, csillan fel a szeme: „-De hol lehet fürdeni?”- kérdezi. Én mosolyogva a lavorra sandítottam, ami ott volt mellettem, aztán kinyögtem, hogy hát ez az, s mutatok a tátra.

A mosoly úgy szaladt szét a hallgatók arcán, mintha színházban lennének.

- Aztán azon is túlestünk. Én kijöttem, megvettettem neki itt bent az ágyat és lefeküdt. Látják, ezért szeretnék már elköltözni innen! Pedig még vannak itt családosok, kintről, akik kisebb szobáért, többet fizetnek! Tizenötöt fejenként.

Felugrott a helyéről és kiment a szobából. Pár pillanat múlva két banánnal jött vissza, amit oda nyomott a mamája kezébe.

- Tessék, egye meg, mert szereti!

- Amikor otthon voltam, anyáméknak is kifizettem a hitelüket, amivel elmaradtak, kivettem a gyógyszerét. Mondtam, hogy húzzák össze magukat, mert nekem sincsen több. Sötétbe megyek dolgozni, és sötétbe jövök.

De a ház az én nevemen lesz, és amit keresek, azt a magaméba teszem, nem úgy, mint itt. Kicszeréltük volna ezt a szekrényt is, de a vénasszony nem hagyta. Azt mondta ez értékes holmi, olyan régi, ki ne tegyük. Hát ezért van itt.

A szemek a szekrényre szegeződtek. Onnan az ablak függönyére, majd a falra. Az érzés régiségével beterítette a szobát, és talpra állította a fiatalabb vendéget. Vezényszóként álltak fel a többiek is.

- Menjünk!

- Ne siessenek, na! – ugrott fel az unoka. – Olyan keveset maradtak!

A búcsúzás gyorsabban ment. A friss levegő körüljárta őket és némán kísérté el az autóig. A kifele vezető út is megrövidült. Az autó hátrálva tolatott ki a gödrös sáros utcából.

A város fényei lassan felerősödtek, ahogy beszaladt közéjük, majd elmaradoztak.

Senki nem beszélt az autóban. Gondolataik halkán járkáltak ide-oda. Némelyik a kutyát siratta, másik a látottak sajnálatával küszködött. A fiatalabbik, pedig hálát adott, amiért ott járhatott. Megerősödött benne az, amire sokszor panaszkodik: a lehetőségekre. Egyszerre váltak értékessé a meglévő dolgai, érzései, s öröm töltötte el azért a pofonért, amit most kapott és ami felrázta és visszaterelte az élet felé, az önbecsülés, önbizalom karjaiba. Elhessegette a hiú ábrándok szövevényét, melyek néha olyan dolgok után kergették, amire nincs is szüksége, vagy amit meg sem érdemel. Ezt a pofot mosolyogva és hálás szívvel viselte.

Az elégedetlenség messze elmaradt a hátuk mögött, és az est sötétje is színesen intett vissza. A hold fénye elkísérté az otthonukig!